

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

37. Epistola Epis. Apamiensis ad R. P. de la Chaise Regis Confessarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

Sacrorum Canonum Decretis, quæ Prælati in Principum aulis versantibus severissimè prohibent, ne in suarum Ecclesiarum suorumque Coëpiscoporum, imò omnium inferioris etiam conditionis Clericorum detrimentum attentare aliquid audeant, id quod in Concilio Avenionensi Anno 1326. sub Joanne XXII. *capite 25.* & in alio etiam Avenionensi sub Benedicto XII. Anno 1337. *capite 20.* repetitum est: hæc, inquam, omnia securum me certumque reddunt, Illustrissimam Dominationem Vestram præ omnibus privatis affectibus, quæ alias morari Eam possent, causam Ecclesiæ amplecturam esse, & interim, &c.

Apamijs 6. Junij 1679.

Illustrissimæ & Reverendissimæ
Dominationis Vestræ

*Humilissimus & Obsequentissimus
Servus*

Franciscus Episcopus Apamiensis.

Documentum XXXVII.

Epistola ejusdem Illustrissimi & Reverendissimi
Episcopi Apamiensis ad R. P. de la Chaîse Societatis JESU,
& Regis Confessarium

Asabar. 14. Jun. 1679.

Admodum R. Pater.

Jamdudum animo proposueram A. Reverendam Paternitatem Vestram litteris convenire; sed ne id facerem, duas præsertim ob causas prohibitus sum; primò enim verberabar, ne operam perderem, & nihil scribendo proficerem; deinde ne si conquererer, quas à P. Vestra suffesre molestias

Si 2 cogor,

cogor, Ipsa privato potius dolori, quam æquitati Zeloque Immunitatis Ecclesiasticæ conservandæ eas querelas adscriberet. Ne tamen ulla in re partibus meis defuisse viderer, aut aliquid inexpertum reliquisse, bonæ causæ libertatique Ecclesiæ à Divina Providentia mihi commissæ promovendæ, statui amicorum consilijs cedere, & siquid obtineri posset, hâc quoque epistolâ experiri, deinceps exitum hujus causæ, & tam substantiam, quam modum ipsum ex animo integræque DEO commissurus, ut is videlicet juxta præscriptum legesque Divinæ Sux Providentiæ omnia moderetur. Equidem si aut contra Paternitatem Vestram, aut ejus Societatem privatis odijs ac simulatibus concitaret, scit Ipsa, quàm multæ præclaræq; occasiones abundaverint, justum animi mei dolorem contestandi, neque ab ullo mortalium id mihi vitio verti potuisset, quippe non mea, sed veritatis ac justitiæ, imò boni publici causa agebatur; at malui Charitatis Christianæque prudentiæ rationem habere, nec prius silentium abrumpere, quàm necessitas loqui me cogeret.

Planè cum Paternitatem Vestram & Christianam esse; & Religiosam cogitabam, numquam persuaderi poteram, & nisi aut Ipsa, aut ejus Societas aliqua in re offensa à me esset, adeò vindictæ avidam fore, ut eam tanto Divinæ Gloriæ ac Immunitatis Ecclesiasticæ dispendio quæreret.

Reminisci adhuc potest, cum eam conveniendi Parisijs occasio fuisset, vidissemque globo Ecclesiasticorum incluctam, ejus favore Beneficia captantium, dixisse mihi: *Hic esse lupos prædæ insidiantes.* Quâ ergo conscientia, quæ gregi ovium innocentium alendo debebantur, rapacibus lupis Ipsa projecit? imò ne expectavit quidem, ut fauces aperirent prædæ expetendæ, sed etiam eorum famem prævenit; cum

cùm enim Canonici Ecclesiæ meæ vitam Regularem profiteantur, quam ego Apostolicâ auctoritate Regisq̃ auspicijs feliciter restitui, ij, qui in Beneficijs Ecclesiasticis nihil aliud quàm proventus opesq̃ affectant, nullâ planè curâ Canonicatum tangebantur, quibus paupertatis vitæq̃ communis obligatio incumbit. Sed Paternitas Vestra illis animos addidit, oblatâ spe eos Canonicatus ad vitam sæcularem revocandi, idque se effecturam promisit.

Eadem quoque Patris Ferrier intentio fuerat, vitam Regularem in Ecclesia mea abolere volentis; id verò quàm à Divina voluntate alienum fuerit, satis intelligere Paternitas Vestra ex ijs difficultatibus potuit, quæ Romæ & alibi superari non potuere: non ergo capere possum, ex quibus rationibus animum ipsa adjecerit illi operi destruendo, quod Patres etiam Societatis, quorum utique testimonia suspecta habere non potest, approbare conati sunt, ac sæpè confiteri, illud in DEI gloriam, Diœcesis utilitatem, totiusq̃ Ecclesiæ ædificationem redundare; nisi fortè easdem ob causas delendæ vitæ Regulari accincta est, ob quas non est verita palàm jactare, id quoque majori DEI gloriæ accessurum, si jam pridem Ecclesiam meam Regij clausissent. Quò ergo, mi Pater, demissa illa veneratio, & cæca obedientia volavit, quam Societas Vestra Apostolicæ Sedi hætenus professâ est? video enim conari Vos destruere, quod illa ædificavit; idque non solum sine Sedis Apostolicæ auctoritate, sed etiam contra Illam. Observatum enim est, in ultimis Codicillis, quos Paternitas Vestra pro obtinendis Ecclesiæ meæ Canonicatibus expediri fecit, omisissam fuisse clausulam addi aliàs solitam, quâ vid. qui hujusmodi Beneficia impetraverant, jubebantur habitum Regularem assumere, Tyrocinium experiri, ac denique Pro-

illia
 redicata
 Ca III
 230

fessionem emittere. Qui ergo non omnino cæci sunt, imò qui se inter præcipuos amicos Paternitatis Vestræ proficiuntur, hæc omnia spectare eò dicunt, ut, non obstantibus Capituli mei Romanæque Sedis protestationibus Decretisque, sæcularis vitæ licentiam inducat, Regulari extinctâ, sicque quacûmque tandem ratione, etiam Professione suâ planè indigna fidem exolvat, quam illis obligavit, quos ad captandos Ecclesiæ meæ Canonicatus jam priùs impulerat.

Utinam saltem Paternitatem Vestram ab huiusmodi conatibus reverentia retineret Gallici Regni, in quo nemo non videt, abuti ipsam fiduciâ, quam munus Confessarij ei apud Regem conciliavit, & quâ id unicè agit, ut præcipua Ecclesiæ jura ab ignaro licèt Rege violentur, utque Principis auctoritate tam injustæ sævæque actiones muniantur, quas, nisi publicis & authenticis monumentis constarent, nemo credere sustineret. Enimverò fieri non potest, ut Paternitas Vestra Regaliæ examinandæ animum solidè adjecerit, quin protinus intellexerit, eam nec in mea, nec in alijs quampluribus Ecclesijs locum habere, sicque ingenti damno Ecclesiam afficere, quando Regi persuadet, ut eam sibi usurpet. Quod si Paternitas Vestra istarum rerum plenam notitiam non habet, quâ rogo conscientiam non minùs inclementer sævéque nos persequitur, quàm si Rei essemus Divinæ humanæque Majestatis?

Non permittit brevitatis epistolæ debita, ut hic aut rationes percurram, quæ causæ à me susceptæ æquitatem ostendant, aut seriem malorum pertexam, quæ tanto jam tempore Regaliæ obtentu perpetior, præsertim cùm persuasum habeam, Paternitatem Vestram non tam ignorantiam rerum, quàm odio mei laborare, quod ut deponat, à solo Deo expectari potest. Enimverò metus Regiam indignationem
pro.

promerendi, si vid. Regi innotescat, se ab eo deceptum esse, cujus unica & præcipua obligatio erat Principem rerum, quæ ad animæ Ipsius æternam salutem veramque gloriam pertinent, admonere, pudor quoque errorem ingenuè confitendi, ac denique ingens cupido deprimenti calcandique Episcopum Societatis Vestrisque maximis (quippe à Christiana Sanctorumque Patrum Doctrina alienis) adversum: hæc, inquam, omnia ingentia sunt, Paternitati Vestræ profitendæ veritatis impedimenta, nec ab alio, quàm, qui cordium Dominus est, superari possunt, & tamen mihi credat (neque enim, uti spero, se ab Episcopo admoneri indignè feret) multa sunt, quæ justo eam timore percellere possint, ne, posteaquam ob calcatam inimitatem Ecclesiasticam Divinam indignationem in se provocavit, Regiam quoque incurrat; Rex enim, quæ est Prudentiâ & æquitate, ubi aliquando intellexerit se consilijs à vobis suggestis, ac contra animi sui sententiam deceptum, tot malorum causam fuisse, non poterit non ea omnia eorumque auctores damnare. Ex adverso si Paternitas Vestra infortunium ac impendia mala preveniat, expleatque boni Confessarij partes, suamque industriam Regi salutis impendat, cujus vid. animam gubernandam suscepit, Dei Benedictionem experietur, & Rex quoque gratum acceptumque habebit, se veritatem aliquando saltem edoctum esse. Illos verò, quibus Paternitas Vestra causa fuit, ut Censuras Ecclesiæ incurrerent, longè majori Beneficio affecerit, si potius viam illis & rationem ostenderit, quâ se dignos reddant Ecclesiasticis honoribus, quàm ut contra Canonum præscriptum sibi illos usurpent, & denique quicumque æqui justique amantes sunt, Deum ex animo benedicent, ubi intellexerint, Paternitatem Vestram

allia
 edicatu
 Ca III
 230

stram auctoritatem suam persuadendo Regi interponere, ut Regalia intra fines à Majoribus suis obtentos, & à Lugdunensi Concilio (quod extendi eam vetuit) concessos contentus esse velit.

Finio, mi Pater, nec aliud adjungo, quàm esse utique Charitatis Vestrae, pacem tandem concedere Episcopo septuaginta annos nato, quadraginta pastorales infu- las sustinenti, & ultimas horas praetolanti; nec amplius patri viros selectae virtutis, Deoque speciali ratione consecratos, quique cum tanta omnium aedificatione illius se obsequio addixerunt, ab ijs tam saeva persecutione pulsari dissipari- que, qui se vitae Regularis hostes profitentur. Spero equidem, me Deo propitio usque in extrema fidelem fore, nec cessabo esse, quidcunque tandem à Paternitate Vestra ad- versi mihi contigerit.

Admodum Reverendae

Paternitatis Vestrae

Humillimus & Obedientissimus

Servus

Franciscus Episcopus Apamiensis

Documentum XXXVIII.

Secundum Breve Sanctissimi D. N. INNOCENTII
PP. XI. ad Illustrissimum & Reverendissimum Epi-
scopum Apamiensem.

INNOCENTIUS PP. XI.

Venerabilis Frater, salutem & Apostolicam Benedi-
ctionem. Praecipuae argumentum laetitiae attulerunt
nobis litterae Fraternalitatis tuae proximè ad Nos datae, in
qui-